

ze zanícené a osvícené dílo vynikajících osobností, mezi jinými několikrát do exilu vyhnaný Athanasius, Hilarius z Poitiers, Řehoř z Nyssy, Řehoř Naziánský a Basil Veliký, znovu nastolilo převahu pravověří.

Armáda spásy

Protestantské křesťanské sdružení s organizací vojenského typu, zaměřené na šíření křesťanství a na sociální pomoc. Založil je r. 1878 metodista W. Booth (1912) a nahradil jím Christian Revival Association, kterou založil v Londýně r. 1865. Členové této asociace, kteří se oblékají do charakteristické vojenské uniformy a organizují shromáždění na ulici se zpěvem a hudbou, vytvořili sociální ústav pro nejchudší z chudých. Armáda spásy se rozšířila do více než 80 zemí světa.

Arménská církev

Křesťanská církev založená v Arménii na počátku 4. století Řehořem Osvíceným (bývala také proto nazývána „gregoriánská“); brzy se stala národní a státní církví Arménie. Hlavou arménské církve je *katholikós*, bývalá svěcená metropolitou z Caesareje. Po rozdělení Arménie mezi římské císařství a Persii v r. 387 se arménská církev dostala do vlivu Konstantinopole. Za katolika Abrama I. přijala monofyzitský blud a rozešla se s byzantskou církví, ale po koncilu ve Florencii (1439) obnovila arménská církev jednotu s římskou církví, i když tato jednotu nebyla přijata jednotně. V každé případě zůstala arménská komunita věrna vlastní víře a odolala nejdříve tureckému vlivu a později útlaku komunistického režimu. Kromě Arménie má arménská církev významné postavení v Kilikii (Turecko) a v Libanonu. Nejstarší patriarchát arménské církve se nachází v Ečmiadzinu v Arménii.

Askeze

Z řec. *askésis* (= tělesné cvičení). Ve svém původním významu slovo označovalo jakékoliv cvičení – fyzické, duševní, mravní – prováděné určitým způsobem a s výhledem na dosažení pokroku. V křesťanství nabyla askeze téměř technického významu a označuje souhrn snah, jímž se chce dosáhnout pokroku v mravním a náboženském životě se záměrem dosáhnout ideálu křesťanské dokonalosti, navržené v kázání na hoře (Mt 5,1nn). Křesťanská askeze, která uznává odříkání a sebezápor, je však podřízena přednosti Božího působení v duchovním životě.

Asumpcionisté

Kongregace, které nosí jméno Nanebevzetí Panny Marie. Jde o mužskou kongregaci (augustiniáni Nanebevzetí), založenou E. d'Alzonem r. 1845 a schválenou r. 1864, a o ženské kongregace sester Nanebevzetí Panny Marie (1839), oblátek Nanebevzetí Panny Marie (1862) a Malých sester Nanebevzetí Panny Marie (1865). Cílem kongregací je obnova křesťanského učení tiskovým apoštolátem. Jsou činní především ve školství, pořádání poutí a v misiích.

Ateismus

Z řec. *a-theos* (= bez boha). Ideologický postoj toho, kdo popírá nebo odmítá existenci Boha. Ateismus může být teoretický či spekulativní, kdy jde o formální odmítnutí Boha; praktický, kdy se člověk chová jako by Bůh nebyl; skeptický, kdy existuje nepřekonatelná pochybnost o Boží jsočnosti; agnostický, kdy se existence Boha považuje za „absolutně“ nedokazatelnou; teoreticko-positivní, který se pokouší odrazit každý důkaz existence Boží a tvrdí, že opravdový důkaz nebyl a nebude moci být nikdy dán.

HŘIVNA

Informační čtrnáctideník
ŘK farnosti Semily

Číslo 24 20. listopadu 2022

Římskokatolická farnost – děkanství Semily, Komenského nám. 125, 513 01

Děkan: R. D. Jaroslav Gajdošik, tel. 739 909 500

www.farnost.semily.net

Bohoslužby v Semilech se konají v děkanském kostele sv. Petra a Pavla (KO), v kapli sv. Zdislavy na faře (KA), ve filiálním kostele Umučení sv. Jana Křtitele na Kostofranku (KK), v domově důchodců (DD), v kapli sv. Antonína v Chuchelně (CH).

Farnost
sv. Petra a Pavla

Pořad bohoslužeb ve farnosti ve dnech 21. 11. – 4. 12. 2022

21. 11. Po	Památka Zasvěcení Panny Marie v Jeruzalémě	–	–	–	
22. 11. Út	Památka sv. Cecílie, panny a mučednice	KA	18.00	za † Cecílii Novotnou a manžela	
23. 11. St		KA	08.00	za † Karolínu a Jána a jejich děti	
24. 11. Čt	Památka sv. Ondřeje Důng-Laca, kněze, a druhů, mučedníků	KA	08.00	za † maminku Emílii	
25. 11. Pá		KA	18.00	za živé a † z rodů a duše v očistci	
26. 11. So		KA	18.00	za †† Evu a Karla a děti Dominika, Urbana a Hermínu	
27. 11. Ne	1. NEDĚLE ADVENTNÍ				žehnání adventních věnců
		KO	08.30	za † Milicu Karmáškovou a Jana Hlavíka	
28. 11. Po	–	–	–	–	
29. 11. Út		KA	18.00	za † Gertrudu Stránskou, Květu Pačesnou a Miluši Vrabcovou	
30. 11. St	Svátek sv. Ondřeje, apoštola				
		KA	08.00	za † Josefa Šobáně a Martu Racovou	
1. 12. Čt		KA	08.00	za † Františku Hrnčíkovou	
2. 12. Pá		KO	18.00	za ctitele Božského Srdce Ježíšova	od 16.30 v KO svátost smíření
3. 12. So	Památka sv. Františka Xaverského, kněze				
		KA	18.00	za zdraví mámy Eleny	
4. 12. Ne	2. NEDĚLE ADVENTNÍ				sbírka na střechu kostela
		KO	08.30	za †† Annu a Františka Stránské a celý rod	

CÍRKEV BUDUCNOSTI

Čtvrtý model církve, který považují za potřebný pro dnešek a zejména pro budoucnost, úzce souvisí s oběma posledně jmenovanými, školou a nemocnicí, a rovněž čerpá z podnětů papeže Františka. Je třeba, aby církev vytvářela duchovní centra, místa adorace a kontemplace, ale i setkávání a rozhovorů, kde lze zkušenosti víry sdílet.

Mnohé křesťany znepokojuje, že v řadě zemí se stále zřetelněji trhá síť farností, která byla vytvořena před několika staletími ve zcela jiné společensko-kulturní a pastorační situaci a v rámci odlišného teologického sebepochopení církve. Není reálné očekávat, že se tento proces (například pomocí dovozu kněží ze zahraničí) zastaví. I pokud se římskokatolická církev odváží světit na kněze ženaté muže (*virī probati*), dát ještě větší prostor laikům a zejména využít charismata žen v liturgii, kázání a ve vedení církevních obcí – což jsou kroky, k nimž zřejmě dřív nebo později dojde – není reálné očekávat, že tím bude možné onu síť teritoriální pastorační vyspravit do podoby, kterou měla v premoderní společnosti.

Vedení církve by už dnes mělo nejen uvažovat o alternativní pastorační ve změněném světě, nýbrž tímto směrem reformovat výchovu a vzdělání těch, které volí a připravuje ke službě v církvi. Jsem přesvědčen, že nikoliv teritoriální farnosti, nýbrž zejména centra spirituality a duchovního doprovázení budou hlavními ohnisky křesťanství v době odpoledne jeho dějin.

Před několika lety vzbudila velký ohlas kniha Roda Drehera *Benediktova cesta*. Její autor, konzervativní křesťan, který z katolické církve přešel k ruskému pravosláví, doporučuje křesťanům, aby se stáhli ze současné sekulární společnosti a vytvořili komunity na způsob dávných benediktinských klášterů. Dreher na rozdíl od mnoha jiných konzervativních křesťanských autorů, kteří na stovkách stran

rozhořčeně a plačtivě vyjadřují jedinou myšlenku, totiž že včerejšek skončil a dnešek se mu nepodobá, což je jistě nepochybná, leč poněkud banální pravda, nezůstává jen u tohoto konstatování, nýbrž se snaží nabídnout východisko. Vyzývá křesťany, aby vytvořili paralelní polis a cituje Václava Havla a Václava Bendu, kteří kdysi používali tento pojem pro označení aktivit církve a politického disentu v době komunistického pronásledování. Zde je však názorně vidět bídu tradicionalismu, ignorujícího změny dějinného kontextu: co bylo nutností v době represivního policejního režimu, mělo by zničující důsledky v době svobodné pluralitní společnosti. Kdyby katolická církev poslechla tuto radu, stala by se sektou se všemi průvodními znaky takové proměny.

Tradicionalismus je popřením samé podstaty tradice, živého proudu tvořivého předávání, je *herezí* v pravém a původním smyslu toho slova: svévolně si vybírá z pokladu tradice jeden prvek (například podobu církve a teologie v určité době), vytrhuje ho z celkového kontextu a fixuje se na něj. Idealizace minulosti a apokalyptické vnímání současnosti je dalším častým jevem tradicionalistické hluchoty vůči pokračující Boží řeči v dějinách.

Dreherova dobře míněná kniha, obsahující i některé dílčí cenné postřehy a náměty, je však svým základním poselstvím opravdu *heretická*: to, k čemu nabádá, znamená popření samého smyslu katolicity. Pro katolicitu církve bylo zásadní volbou to, že když integrovala radikální mnišskou formu křesťanství, celek církve (většinu křesťanů) k této formě života nezavázala. Nabídka utéct do ghetta, do umělého skanzenu minulosti, před nutností neustálého rozhodování v náročných podmínkách svobody, utéct před Bohem svěřeným úkolem žít v současnosti je zejména dnes lákavým svodem a zvyšuje přitažlivost sekt.

Vichr strachu ohrožuje plamen víry, odvahy neustále znovu a hlouběji *hledat Boha*.

Jako každá hereze obsahuje však i Dreherova *Benediktova cesta* část pravdy, a to pravdy bohužel opomíjené: dnešní církev opravdu nutně potřebuje duchovní centra, navazující na spirituální a kulturní poslání benediktinských klášterů raného středověku. Církve potřebuje oázy spirituality a ty, kteří péči o ně zasvětili svůj život. Je to potřebná služba pro onu většinu křesťanů, kteří se nemohou a nemají izolovat od společnosti a její kultury, jakkoliv je tato kultura mnohotvárná a vyjadřuje a obráží spíše horizontálu života než strmou vertikálu radikální spirituality. Celek církve nemůže a nemá ve společnosti tvořit ostrov kontrakultury.

Jistě jsou dějinné okamžiky, kdy se církev musí stáhnout do katakomb, avšak neschopnost vyjít včas z katakomb na areopag soudo-

bé kultury a společnosti činí takovou církev zatuchlou a plesnivou – zbarikádování křesťané mohou být stěží soli a kvasem společnosti. Křesťané nemají vytvářet ghetta, jejich místo je uprostřed světa, nemají se snažit o paralelní společnost a vést kulturní války.

Ježíšovi učedníci dříve, než v Antiochii dostali jméno křesťané, byli nazýváni „lidé té cesty“. Dnes, na prahu odpoledne křesťanství se církev musí znovu stát *společenským cestou*, rozvinout poutnický charakter víry, aby tento nový práh překročila. Potřebuje však také budovat živá duchovní centra, z nichž bude pro další cestu čerpat odvahu a inspiraci. Křesťané potřebují z těchto center čerpat, ale nemohou se do nich trvale stáhnout, vybudovat si vysoko nad všedními starostmi života a světa „tři stánky“, jak po tom toužili apoštolové na hoře Tábor.

Tomáš Halík: *Odpoledne křesťanství*

KŘESŤANSTVÍ OD A DO Z

Arcijáhen

Ve středověku byl hlavou diaconů církve a dohlížel na správu. Později se stal nejdůležitější autoritou po biskupovi ve správě katedrál. Tato hodnota přišla o svou vážnost se zavedením úřadu generálního vikáře.

Arcikněz

Titul, který propůjčuje farářům některých církví čestné vedoucí postavení vůči ostatním kněžím. V některých diecézích odpovídá tento titul hodnosti okrskového vikáře nebo děkana.

Archanděl

„Nejvyšší mezi anděly“. Bytost patřící k andělským zástupům. Judův list používá tohoto titulu pro anděla Michaela. Církevní tradice jej pak rozšířila na Gabriela a Rafaela. Tito tři andělé jsou slaveni v katolické liturgii (29. září) a v liturgii východních církví.

Ariánství

Christologická a trinitární hereze ze 4. stol., nazvaná podle alexandrijského biskupa Aria (336). Ten nejenže zastával názor, že Slovo nebylo u Boha, ale popíral také jeho božskou přirozenost a snížil tak druhou osobu Nejsvětější Trojice na pouhého tvůrce (poloboha), dokonalou bytost, stvořenou dříve než čas, ale nikoli věčnou. Ariova nauka vedla k rozrušení trinitárního tajemství a tajemství vtělení. Ekumenický koncil v Niceji (325), zaštitěný císařem Konstantinem, odmítl Ariovy ideje a slavnostně prohlásil Ježíše Krista za Syna Božího, „jedné podstaty s Otcem“. Nicejské vyznání víry, které je základem Kréda, kromě toho tvrdilo, že Syn Boží je „Bůh z Boha, světlo ze světla, pravý Bůh z pravého Boha, zrozený, ne stvořený“. Ariánství však mělo vlivné zastánce a znovu se prosadilo za císaře Konstance II. a biskupa Eusebia z Nikomedie. Pou-